

N:o 105.

Af herr **L. F. Odell**, om *ändrad lydelse af § 9 mom. 1 förordning angående fattigvården den 9 juni 1871.*

Enligt Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående fattigvården af den 9 juni 1871 åligger det fattigvårdssamhälle att anskaffa bostad och uppehälle åt minderåriga och åt »den, som i följd af ålderdom, kropps- eller sinnessjukdom, vanförhet eller lyte är oförmögen att genom arbete förvärfva, hvad till livvets uppehållande oundgängligen erfordras», och »sakna egna medel samt underhåll och vård af annan». Enligt denna förordning har dock fattigvårdssamhälle rätt att, på sätt lämpligt synes, bereda vård och uppehälle åt sina fattiga. Denna föreskrift lemnar, såsom mig och många andra synes, för stort utrymme åt godtycket, ty icke så få fattigvårdssamhällen inom vårt land begagna sig på denna grund af den seden, eller rättare oseden, att på ett auktionsmessigt sätt till den minstbjudande utackordera fattighjonen. Det kan vara tvifvel underkastadt, huruvida detta tillvägagående står i öfverensstämmelse med förordningens syfte, ty med hänsyn till minderåriga afser väl föreskriften i § 12 mom. 1 att förebygga dylikt, då der om fattigvårdsstyrelsens åliggande heter: »börande dervid iakttagas, att barn, om hvilket fattigvårdssamhälle föranlåtes taga vård, varder ej allenast försedt med uppehälle och stadig bostad, utan äfven kristligen uppfostradt och undervisadt». Det vill synas, som om denna föreskrifts andemening och bokstaf icke efterleivas, der fattigvårdsstyrelsen bortauktionerar

eller annorledes utbjuder dessa stackars barn till inackordering hos den minstbjudande. Men tydlig föreskrift att så ej får ske saknas.

Måste således i förordningens syfte inneslutas förbud mot detta auktionsmässiga tillvägagående vid utackordering af fattighjon, kan det väl nemligen icke blott gälla värnlösa barn, hvilka på grund af sin outvecklade reflektion icke uppfatta, att fattigdom och värnlöshet utsätta dem för en handel, ovärdig en mensklig varelse och ännu mera ovärdig ett kristligt samhälle, utan äfven afse de fattighjon, som tillhöra någon af öfriga ofvan uppräknade kategorier, åt hvilka fattigvårdssamhälle är skyldigt bereda bostad och uppehälle. Ty huru djupt kränkande för det menskliga medvetandet måste det icke kännas inom denne af ålder och arbete nedböjde skröplige man eller qvinna, som redbart och troget arbetat under sin krafts dagar, men nu af ålder och kraftlöshet är ur stånd att arbeta och i saknad af existensmedel måste känna sig såsom en börda för samhället och dessutom se sig till den grad ringaktad som menniska, att han eller hon såsom värdelös handelsvara öfverlemnas åt den minstbjudande! Huru förnedrande och demoraliserande är icke ett sådant handlingssätt inom samhället, hos hvilket barmhertighetskänslan borde göra det till en dygd att hjälpa och vårda sina värnlösa medlemmar! I stället lemnas nu omsorgen för deras vård till sådana, som sakna förutsättningarna att lemna sådana. Ty icke de högt uppsatta och i ekonomiskt hänseende bäst lottade inom samhället träda fram och erbjuda sig för minsta möjliga ersättning taga vård om fattighjon, utan de förbisedda och fattiga, som i den ringa ersättningen se en ökad tillgång för sin egen existens. Uppfordrar icke detta sorgliga förhållande att göra hvad man kan för att bringa till klart medvetande, att sådant tillvägagående står i strid med vår fattigvårdsförordning?

Då, såsom mig synes, en rättelse i detta hänseende på lagstiftningens väg kan vinnas derigenom, att man gör ett tillägg i § 9 mom. 1 i ofvan anförda kongl. förordning om fattigvård, så vågar jag hemställa, att denna paragrafs mom. 1, som nu lyder: »På hvarje fattigvårdssamhälle ankommer att i öfverensstämmelse med denna förordning ordna sin fattigvård o. s. v., måtte få följande lydelse: »På hvarje fattigvårdssamhälle ankommer», med iakttagande af att fattighjon å allmän sammankomst eller annorledes icke utbjudes till inackordering hos den minstbjudande, att i öfverensstämmelse med denna förordning ordna sin fattigvård» o. s. v.

På grund af hvad jag sålunda värdsamt anfört, vågar jag anhålla, att med de rättelser i uttryck, som kunna anses erforderliga med bibehållande af motionens syfte, Riksdagen för sin del måtte besluta,

att § 9 mom. 1 i Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående fattigvården af den 9 juni 1871 och hvilket mom. nu lyder: »På hvarje fattigvårdssamhälle ankommer att i öfverensstämmelse med denna förordning ordna sin fattigvård» o. s. v. må erhålla följande förändrade lydelse: »På hvarje fattigvårdssamhälle ankommer, *med iakttagande af att fattighjon å allmän sammankomst eller annorledes icke utbjudas till inackordering hos den minstbjudande*, att i öfverensstämmelse med denna förordning ordna sin fattigvård» o. s. v.

Stockholm den 29 januari 1891.

L. F. Odell,

riksdagsman för Edsbergs, Grimstens och Hardemo härad.